

موقعیت شاخص‌های اقتصادی ایران، کشورهای منطقه و جهان
۱. بیکاری

نام دفتر: مطالعات اقتصادی

شماره مسلسل: ۲۲۰۱۲۶۸۳

تاریخ انتشار: ۱۳۹۱/۹/۸

جمعیت فعال غیرشاغل (بیکار)، فرد یا گروه‌هایی هستند که به علل گوناگون اجتماعی و اقتصادی در پویش (پروسه) کار و تولید کالاها و خدمات جامعه شرکت ندارند.^۱

بیکاری، یکی از شاخص‌های جهت‌دهنده کلیدی در سیاستگذاری‌های هر کشور تلقی می‌شود. در یک تحلیل نهایی می‌توان گفت که سایر متغیرهای کلان اقتصادی نظیر رشد اقتصادی، تورم، توزیع عادلانه درآمد، اشتغال، سرمایه‌گذاری، تولید و نظایر آن از همبستگی کاملی با سطح اشتغال و بیکاری در اقتصاد برخوردار است. به همین جهت در ارزیابی عملکرد دولت‌ها نسبت به روند تغییر و تحولات شاخص بیکاری حساسیت بالایی وجود دارد و این حساسیت کاملاً طبیعی و پذیرفتنی است.

جدول ۱ برآورد نرخ بیکاری را در کشورهای مختلف جهان در سال ۲۰۱۲ نشان می‌دهد. در میان این کشورها ازبکستان با ۰/۲ درصد کمترین و مقدونیه با ۳۲/۲ درصد بیشترین نرخ بیکاری را در دنیا به خود اختصاص داده‌اند. کشور ایران نیز با نرخ بیکاری معادل ۱۵/۶ درصد در رتبه ۹۵ قرار می‌گیرد.

جدول ۱. رتبه‌بندی کشورهای جهان از بُعد نرخ بیکاری در سال ۲۰۱۲ به صورت صعودی

رتبه	نرخ بیکاری	نام کشور	رتبه	نرخ بیکاری	نام کشور
۵۲	۷/۲	قبرس	۱	۰/۲	ازبکستان
۵۳	۷/۲	فیلیپین	۲	۰/۷	بلاروس
۵۴	۷/۳۷۳	اوکراین	۳	۱/۲	تایلند
۵۵	۷/۵	برزیل	۴	۲/۰۷۲	کویت
۵۶	۷/۵	اکوادور	۵	۲/۲۵۵	سنگاپور
۵۷	۷/۵	پرو	۶	۳	مغولستان
۵۸	۷/۵۸۸	فنلاند	۷	۳/۱	مالزی
۵۹	۷/۷۰۴	کانادا	۸	۳/۳	کره
۶۰	۷/۸۱	انگلستان	۹	۳/۳۵۵	سوئیس
۶۱	۷/۸۲۹	نیکاراگوئه	۱۰	۳/۵	نروژ
۶۲	۸	اسلونی	۱۱	۳/۶۹۲	هنگ کنگ
۶۳	۸	ونزوئلا	۱۲	۳/۷	برونئی دارالسلام
۶۴	۸/۱۲۱	بلژیک	۱۳	۳/۷۰۵	سیشل
۶۵	۸/۲۵۲	قرقیزستان	۱۴	۳/۹	مکزیک
۶۶	۸/۳۶۸	موریس	۱۵	۴	چین
۶۷	۸/۵	ایتالیا	۱۶	۴/۰۲	میانمار
۶۸	۸/۹	مراکش	۱۷	۴/۱	اتریش

۱. به بیان دیگر مطابق با تعریف استاندارد بین‌المللی (ILO) مبنی بر اینکه حداقل یک ساعت انجام فعالیت اقتصادی در طول دوره مراجعه آمارگیر، فرد، شاغل محسوب می‌شود؛ یعنی بیکاری در نهایت به معنای فقدان کلی کار در نظر گرفته می‌شود. جهت اطلاع بیشتر مراجعه شود به: بررسی تطبیقی نحوه آمارگیری نیروی کار، محاسبه جمعیت شاغل و فعال اقتصادی در ایران، مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، شماره مسلسل ۸۲۸۱، ص ۲۱، اسفندماه ۱۳۸۵.

توضیح: رتبه بالاتر وضعیت بدتر را نشان می‌دهد.

رتبه	نرخ بیکاری	نام کشور	رتبه	نرخ بیکاری	نام کشور
۶۹	۹/۰۴	ایالات متحده	۱۸	۴/۲	هلند
۷۰	۹/۱۷۸	فرانسه	۱۹	۴/۲	پاناما
۷۱	۹/۲۲۲	لهستان	۲۰	۴/۲	تایوان
۷۲	۹/۴۸۹	بلغارستان	۲۱	۴/۳۶۴	دانمارک
۷۳	۹/۵۰۲	الجزایر	۲۲	۴/۴	هندوراس
۷۴	۱۰/۴۶۳	بلیز	۲۳	۴/۵	نیجریه
۷۵	۱۰/۶۶۷	ترکیه	۲۴	۴/۷۸۶	ژاپن
۷۶	۱۱	آلبانی	۲۵	۴/۸	استرالیا
۷۷	۱۱	باهاما	۲۶	۴/۸۳۱	رومانی
۷۸	۱۱	باربادوس	۲۷	۴/۹	سریلانکا
۷۹	۱۱	کلمبیا	۲۸	۵	ویتنام
۸۰	۱۱	مجارستان	۲۹	۵/۲۷۷	السالوادور
۸۱	۱۱/۴۲۳	جامائیکا	۳۰	۵/۵	ترینیداد و توباگو
۸۲	۱۱/۴۹۶	استونی	۳۱	۵/۶	قزاقستان
۸۳	۱۱/۵۰۵	مصر	۳۲	۵/۶	پاراگوئه
۸۴	۱۲/۲۱۳	کرواسی	۳۳	۵/۶۰۴	نیوزیلند
۸۵	۱۲/۲۳۲	سودان	۳۴	۵/۸	رژیم صهیونیستی
۸۶	۱۲/۳۲۵	جمهوری اسلواکی	۳۵	۵/۹۶۶	ایسلند
۸۷	۱۲/۵	اردن	۳۶	۶/۰۳۲	لوکزامبورگ
۸۸	۱۳	جمهوری دومینیک	۳۷	۶/۰۴۸	آذربایجان
۸۹	۱۳/۳۵۲	پرتغال	۳۸	۶/۱	کاستاریکا
۹۰	۱۳/۹	ایرلند	۳۹	۶/۱۵۱	آلمان
۹۱	۱۴	لیتوانی	۴۰	۶/۱۹۵	پاکستان
۹۲	۱۴/۲۳۱	سائوتومه و پرنسیپ	۴۱	۶/۲	جزیره مالت
۹۳	۱۴/۴	تونس	۴۲	۶/۵۵	اندونزی
۹۴	۱۴/۴۵۷	لتونی	۴۳	۶/۵۵	اروگوئه
۹۵	۱۵/۶۱۶	جمهوری اسلامی ایران	۴۴	۶/۵۶۷	سوئد
۹۶	۱۶	گرجستان	۴۵	۶/۶۳۴	جمهوری چک
۹۷	۱۸/۴۸۸	یونان	۴۶	۶/۹۰۳	آرژانتین
۹۸	۱۹/۷	اسپانیا	۴۷	۷	ارمنستان
۹۹	۲۰/۶۰۸	صربستان	۴۸	۷	فیجی
۱۰۰	۲۳/۸۱۱	آفریقای جنوبی	۴۹	۷	مولداوی
۱۰۱	۲۷	بوسنی و هرزگوین	۵۰	۷/۱	روسیه
۱۰۲	۳۲/۱۷۹	مقدونیه	۵۱	۷/۲	شیلی

میانگین جهانی: ۸/۳۸٪

Source: International Monetary Fund(2012), World Economic Outlook (WEO).
<http://www.imf.org/external/pubs/ft/weo/2011/02/weodata/index.aspx>

همچنین رتبه‌بندی کشورهای منطقه براساس نرخ بیکاری در جدول ۲ ارائه شده است. مشاهده می‌شود کشورهای ازبکستان، کویت و قزاقستان کمترین نرخ بیکاری را در منطقه دارا می‌باشند و از سوی دیگر، ایران و گرجستان با قرار گرفتن در رتبه‌های ۱۲ و ۱۳ بیشترین نرخ بیکاری را به خود اختصاص داده‌اند.

جدول ۲. رتبه‌بندی کشورهای منطقه از بُعد نرخ بیکاری در سال ۲۰۱۲ به صورت نزولی

رتبه	نرخ بیکاری	نام کشور
۱	۰/۲	ازبکستان
۲	۲/۰۷	کویت
۳	۵/۶	قزاقستان
۴	۵/۸	رژیم صهیونیستی
۵	۶/۰۵	آذربایجان
۶	۶/۲	پاکستان
۷	۷	ارمنستان
۸	۸/۲۵	قرقیزستان
۹	۱۰/۶۷	ترکیه
۱۰	۱۱/۵۱	مصر
۱۱	۱۲/۵	اردن
۱۲	۱۵/۶۲	جمهوری اسلامی ایران
۱۳	۱۶	گرجستان
۸/۲۷		میانگین منطقه

Source: Ibid.